

УДК 640.4(477)

Петрова С.С., студентка
Науковий керівник: к.е.н., доц. Постова В.В.,
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

Виклики та перспективи розвитку готельно-ресторанного бізнесу в Україні в умовах глобальних криз

Готельно-ресторанний бізнес України зазнав значних змін за останні роки, зокрема через глобальні кризи, такі як пандемія COVID-19 та повномасштабна війна. Ці виклики поставили під загрозу не лише фінансову стабільність підприємств, але й їхню здатність адаптуватися до нових умов. У цьому контексті важливо розглянути, які основні виклики постали перед бізнесом, які зміни відбулися у споживчих звичках, та які перспективи розвитку можуть виникнути в майбутньому.

Пандемія COVID-19 стала серйозним ударом для готельно-ресторанного сектору. Закриття закладів, обмеження на кількість відвідувачів і перехід на дистанційний формат обслуговування призвели до значних фінансових втрат. За даними експертів, до 60% ресторанів у великих містах зазнали фінансових труднощів, що призвело до закриття близько 30% із них. Багато ресторанів і готелів змушені були закритися або суттєво скоротити свою діяльність. У цей час підприємці мали переосмислити свої бізнес-моделі, зосередившись на доставці їжі, онлайн-замовленнях та нових форматах обслуговування.

Крім того, пандемія змінила споживчі звички. Люди стали більш обережними у витратах, а також більше уваги приділяють безпеці та гігієні. Ці нові реалії стали викликом для бізнесу, який повинен був забезпечити нові стандарти обслуговування та безпеки. Багато закладів інвестували в засоби дезінфекції, переробили меню, щоб відповідати новим вимогам, та адаптували свої приміщення для дотримання соціальної дистанції. Проте ця ситуація також стала поштовхом до інновацій. Ресторани почали впроваджувати нові технології, такі як безконтактні замовлення та платежі, що дозволило знизити ризики.

Ще одним серйозним викликом став військовий конфлікт в Україні [1]. З початком війни багато готелів були переведені у режим прийому біженців, що значно змінило їх основну діяльність. Багато підприємств переорієнтували свої ресурси на підтримку постраждалих, пропонуючи безкоштовні номери та обіди. Однак, незважаючи на ці труднощі, підприємці почали активно залучати волонтерів і працювати над соціальними проектами, що дозволило зміцнити зв'язки з громадою.

В умовах війни та постійних загроз безпеці багато закладів намагаються адаптуватися до нових реалій. Наприклад, деякі ресторани почали пропонувати спеціальні меню для військових та медиків, надаючи знижки та безкоштовні страви. Ці дії не лише допомагають підтримувати бізнес, але й створюють позитивний імідж закладу в очах клієнтів. Також важливим аспектом став розвиток внутрішнього туризму. Коли міжнародні подорожі стали обмеженими, багато українців почали відкривати для себе нові куточки своєї країни, що дало новий імпульс для готельного бізнесу.

Перспективи розвитку готельно-ресторанного бізнесу в Україні пов'язані з можливістю адаптації до нових умов. Незважаючи на складнощі, підприємства можуть використовувати ці виклики для впровадження інноваційних рішень. Адаптація до нових технологій, розвиток онлайн-сервісів та зміна бізнес-моделей можуть стати ключовими факторами для виживання та зростання [2]. Важливо також звернути увагу на екологічність у бізнесі: зростаюча свідомість споживачів щодо екологічних питань може стати додатковою перевагою для підприємств, які прагнуть реалізувати сталий розвиток.

Соціальна відповідальність та технологічні нововведення можуть стати основними двигунами зростання готельно-ресторанного сектора в Україні в майбутньому. Інвестування в освіту персоналу, покращення обслуговування клієнтів і впровадження нових стандартів якості допоможуть закладам виділитися на фоні конкурентів. А також важливим є формування партнерств з місцевими постачальниками, що дозволить не лише підтримати місцеву економіку, а й покращити якість продуктів.

Отже, виклики, з якими стикається готельно-ресторанний бізнес в Україні в умовах глобальних криз, вимагають від підприємців гнучкості та креативності. Незважаючи на негативні наслідки пандемії COVID-19 та війни, є можливості для розвитку, якщо бізнес зможе адаптуватися до нових реалій та впроваджувати інновації. Соціальна відповідальність, екологічність та технологічні нововведення можуть стати основними факторами, що сприятимуть зростанню готельно-ресторанного сектора в Україні в майбутньому.

Список використаних джерел:

1. Перспективи розвитку готельно-ресторанного бізнесу в Україні в умовах глобалізації світового господарства. *Електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ»*. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/25547> (дата звернення: 09.10.2024).

2. Розвиток готельно-ресторанного бізнесу в умовах сьогодення. URL: https://www.researchgate.net/publication/360870911_ROZVITOK_GOTELNO-RESTORANNOGO_BIZNESU_V_UMOVAN_SOGODENNA (дата звернення: 09.10.2024).